

зменшувати сухість слизових оболонок і шкіри, підвищувати стійкість до інфекційних захворювань.

Не менш популярними є біодобавки на основі **трутовика модринового (*Fomes fomentarius*)** – «Астмаган» і краплі «Трутовик модриновий», **веселки звичайної (*Phallus impudicus* L.)** – фунгосвічки «Веселка», «Гриб Веселка еліксир», китайського гриба кордицепса «Тяньши» та ще багатьох інших [4].

Висновки та перспективи.

Фунготерапія зараз є перспективною для лікування ракових захворювань і багатьох інших недуг. Поява на фармацевтичному ринку нових лікарських засобів на основі лікарських грибів принесе чималу користь фармацевтичній промисловості. Подальшим етапом наших досліджень є дослідження лікарських рослин та розробка на основі їх складу нового нутрицевтика з антиоксидантною дією.

Литература

1. Лікарські гриби. URL: http://beclan.org/practical/lkarsk_gribi.htm (дата звернення: 05.04.2021).

2. Шиітаке – дуже корисні гриби: властивості і боротьба з раком. URL: <https://xn--80aa8ab.xn--j1amh/shiitake-dyje-korisni-gribi-vlastivosti-i-borotba-z-rakom> (дата звернення: 05.04.2021).

3. Ковальов В.М., Бен Слиман Наржисс, Ковальов В.В. Актуаль-

ність використання макроміцетів у якості сировини для виробництва. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/11515/1/302-305.pdf> (дата звернення: 05.04.2021).

4. Класифікація дієтичних добавок. URL: <https://compendium.com.ua/uk/> (дата звернення: 05.04.2021).

DOI:10.33617/2522-9680-2021-1-111

УДК 612.017.1-02:626.36-003.1-085.322:582.28]-092.9

ЗМІНИ ЦИТОКІНОВОГО ПРОФІЛЮ В ОРГАНІЗМІ ЩУРІВ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ГОСТРОМУ ГЕПАТИТІ ТА ПІСЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ ГУСТОГО ЕКСТРАКТУ З ГРИБІВ МАЙТАКЕ

■ І.І. Герасимець, к. фарм. н., доц.
Л.С. Фіра, д. біол. н., проф.

■ Тернопільський національний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України

Гепатит – це захворювання печінки запально-го характеру, як правило, вірусного походження. Він є важливою проблемою сучасної медицини та практичної охорони здоров'я всіх країн світу. Це зумовлено широким розповсюдженням, вираженим поліморфізмом клінічних проявів, численністю шляхів та факторів передачі збудника, а також надзвичайно несприятливими наслідками, до яких може призвести гепатит, в тому числі цироз та гепатоцелюлярна карцинома. Актуальним є пошук дієвих засобів, які б проявляли гепатопротекторні, антиоксидантні та протизапальні властивості. Особливу цінність представляють препарати, які не чинять токсичного впливу на організм, тобто засоби природного походження.

Гриби майтаке широко використовуються в

країнах Азії при гепатиті, цукровому діабеті, ожирінні, гіпертонії, синдромі хронічної втоми. Майтаке так само допомагають організму адаптуватись у стресових ситуаціях.

Метою нашого дослідження було вивчити вплив густого екстракту з грибів майтаке (ГЕГМ) на запальні процеси в експерименті на білих щурах із гепатитом, індукованим парацетамолом (ацетамінофеном).

Дослідження проведені на білих щурах-самцях, яким вводили парацетамол у дозі 1250 мг/кг 1 раз на добу протягом 2 діб у вигляді суспензії в 2 % розчині крохмального гелю. Трьом групам уражених тварин вводили густий екстракт з грибів ГЕГМ в дозі 150 мг/кг маси тіла (за 2 год до введення парацетамолу та надалі протягом усього

експерименту щоденно). На 3-тю, 7-му та 10-ту доби від початку ураження тварин піддавали евтаназії.

За умов змодельованого патологічного процесу спостерігали суттєві порушення цитокінового профілю, які характеризувалися зростанням вмісту прозапального цитокіну ІЛ-6 у сироватці крові тварин на 7-му та 10-ту доби експерименту на 126 % та 150 % відповідно відносно інтактного контролю. Після ураження тварин ацетамінофеном у сироватці крові спостерігали зменшення вмісту протизапального

цитокіну ІЛ-4 на 27 %, 34 % та 39 % на 3-тю, 7-му та 10-ту доби.

Застосування ГЕГМ з метою корекції виявлених порушень за парацетамолового гепатиту привело до вірогідного зниження вмісту ІЛ-6 та підвищення вмісту ІЛ-4 у сироватці крові щурів уже на 7-му добу дослідження відносно контролю.

Результати дослідження підтверджують протизапальні властивості густого екстракту грибів майтаке як коригуючого чинника при змодельованому парацетамоловому гепатиті.

DOI:10.33617/2522-9680-2021-1-112
УДК 61:612.7+616-092+615.8:001.89(477)

РОЗРОБКА ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З МАНУАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ В УКРАЇНІ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ ВІДПОВІДАТИ МІЖНАРОДНИМ СТАНДАРТАМ

- В. П. Губенко, д. мед. н., проф.,
А. В. Ткаліна, к. мед. н., доц.,
І. Л. Довгий, к. мед. н., доц.,
Г. І. Таран, к. мед. н.,
А. В. Федосенко,
А. А. Васильков,
Д. Є. Литвиненко,
С. С. Совгира,
К. Е. Улинець

- ГО Українська Асоціація остеопатичних та хіропрактичних мануальних терапевтів, м. Київ

Сьогодні в Україні існує нагальна потреба створення навчальної програми з підготовки фахівців з мануальної м'язово-скелетної медицини (ММСМ).

Актуальність цього питання визначається низкою факторів. Постійно зростає кількість осіб із захворюваннями м'язово-скелетної системи (МСС): за даними ВООЗ, у 2019 р. ці захворювання були найбільш поширеними в усьому світі (1,71 млрд людей, з них 568 млн – з болем у нижній частині спини). Мануальна терапія (МТ) є одним з ефективних методів лікування захворювань МСС, і, як клінічна наука, має в своєму арсеналі численні діагностичні та лікувальні методики. Термін «мануальна м'язово-скелетна медицина» підкреслює, що на сьогодні цей науковий напрямок включає мануальну діагностику та МТ. Сучасна ММСМ потребує ґрунтовних знань у галузі анатомії, біомеханіки людини, фізіології, ортопедії, неврології. Європейська концепція ММСМ

об'єднала європейську школу МТ, м'язово-скелетну та остеопатичну медицину, менеджмент хронічного болю та ін'єкційні втручання. Лише фахівець, що володіє такими знаннями, клінічним мисленням, практичними вміннями з мануальної діагностики та МТ, може забезпечити належний рівень допомоги пацієнтам з захворюваннями МСС.

На відміну від багатьох країн, де ММСМ існує на законодавчому рівні у вигляді окремої лікарської спеціальності, субспеціальності або додаткової кваліфікації до інших споріднених спеціальностей (фізична та реабілітаційна медицина, травматологія та ортопедія, ревматологія), в Україні на сьогодні відсутні єдине бачення й розуміння суті ММСМ, відповідний глосарій, спеціальність – як медична (лікар), так і немедична (фахівець у галузі охорони здоров'я), відсутні уніфікована програма підготовки спеціалістів з ММСМ, яка відповідає сучасним критеріям якості